

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez pose-
bne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrati-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako je oče dr. Bleiweis Slovence branil?

Veliko dobrih služeb Slovenec ne dobi, ako ravno se znanje slovenščine zahteva. V Mariboru na primer je na vinorejski šoli razpisana služba slovenščine zmožnega učitelja za vinorejstvo in kletarstvo s 1500 fl. letne plače. Na Hrvatskem bi se dobilo za nas dokaj lepih služeb, ako bi vsaj eno slavjansko narečje, tedaj slovenščino, naši ljudje bolj temeljito umeli. No, zakaj pa tega mnogo izobraženih Slovencev ne umi? Zato ne, ker se poduk slovenščine iz naših šol paba, zlasti na realkah, ki so za sedanji praktični svet tolike važnosti.

Da bi se temu nam škodljivemu zatirovanju slovenščine v okom prišlo, je vsem Slovincem že veliko let znani g. dr. Bleiweis, kot pravi oče, povzdignil svoj veljavni glas. V kranjskem deželnem zboru je nasvetoval postaviti, po kateri se bodo vsi slovenski otroci na ljubljanski višji realki morali učiti slovenščine in se podučevati v slovenskem jeziku, da bodo se bolj lahko in urno predpisanih predmetov naučiti zamogli. Sicer je ministerstvo že l. 1871. kaj takega ukazalo, vendar l. 1873. zopet preklicalo. Sedaj se zopet našim otrokom predmeti nbijajo v še njim nerazumljivi nemščini in zato mnogi zaostajajo za čisto nemškimi součenci. Slovenščina se razlaga le otrokom, ki to želijo ali čijih starši to pismeno zahtevajo; kar se pa malokdaj zgodi. Med tem pa je vsem strogo naloženo, da se laškega jezika učijo. „Gospoda moja, pravi tukaj dr. Bleiweis, koga nebi tū nevolja zgrabila! Naš, deželni, domači, slovenski jezik velja na domačih tleh menj, nego tuji, laški jezik! Tukaj ne smemo molčati!“ Blagi dr. Bleiweis je tudi vladi prav nepovoljne reči povedal in očital. Poprej se je vlada slovenščini upirala rekši, da nimamo zmožnih učiteljev. Sedaj je ova tožba utihnila, ker se obilost zmožnih slovenskih profesorjev tajiti več ne da. Zato se pa godijo druge litanije. Pravijo, da nimamo potrebnih knjig. Ali to zopet ni resnično. Vsaj je ministerstvo samo veliko knjig

za šolsko rabo potrdilo. Na primer: Janežičevo slovnico, Šolarjev slovar, 3 Lesarjeve knjige za veronauk, Erjavčovo živalstvo, Tušekovo rastlinstvo, Jesenkov občni zemljepis itd. Matica je izdala lepe zemljevide, izvrstne Schöndlerjeve prirodznanske knjige itd. Je pač prazen in jalov izgovor, ako ministri slovenščino iz šol tiščijo, češ, da nimamo knjig. Imamo dovolj zmožnih profesorjev, imamo zadosti prikladnih knjig — le privolenja ministrov še pogrešamo. Naposled je oče Bleiweis ostro grajal nered na ljubljanski višji realki. Slovenski učenci zabijajo v slovensko uro, če hočejo, če ne, pa lahko izostanejo, med tem ko pri laščini nobeden izostati ne sme. To pa je očiten dokaz, da je Slovenec na lastni zemlji že bolj tuje, kakor pa Lah. Kajti laščine se realni učenci morajo učiti, slovenščine pa ne.

Zato je dr. Bleiweis predložil načrt postave, ki bo takemu sramotnemu zatirovanju slovenščine zaželjeni konec storila. Načrt bil je od deželnega zbora sprejet. G. dr. Bleiweis pa je svojim velikim zaslugam za Slovence novo pridjal, za katero smo mu vsi hvaležni. Slava i hvala mu.

Cerkvene zadeve.

Sv. Višarji so pogoreli. Strela je udarila v zvonik in ga požgala s cerkvijo vred. Tako vsaj se glasi prva nesrečna novica.

Švedska kraljica, udova, katoličanka, je te dni v Rimu iz rok sv. Očeta prejela sv. obhajilo. Med tem pa je njeni sin, sedanji kralj, ko je pruskega cesarja obiskal, temu obljubil, da bo kot zvest lutrovec čvrsto Prusom pomagal v vojski zoper papeža in katoličanstvo!

Znamenje boljše bodočnosti za sv. Cerkev se kaže na Ruskem. Ruski cesar se je namreč s papežem pogodil. Katoliški škofi se vrnejo zopet na svoje sedeže, preganjanje preneha. Hvala Bogu!

Na Švicarskem je kantonska vlada bernska 97 mešnikov iz dežele iztirala. Verniki pogrešajo